

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Jana Lipská**

Název práce: **Chorvatsko-slovinský spor o vodní koridor a důvody reakce aktérů na roli mezinárodního arbitra**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **František Šístek, M.A., Ph.D.**

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle):

Předložená bakalářská práce se věnuje sporu o vzájemnou hranici mezi Chorvatskem a Slovinskem v oblasti Piranského zálivu na severovýchodním pobřeží Jaderského moře. Jde o mezinárodní problém, který lze zařadit k nedořešeným otázkám, spojeným s rozpadem jugoslávské federace začátkem 90. let 20. století. Vzhledem k začlenění obou zemí do EU jde od vstupu Chorvatska do EU roku 2013 zároveň o teritoriální spor mezi dvěma členskými státy. Autorka nastiňuje vývoj sporu s důrazem na události posledního desetiletí, které dosud nebyly dostatečně zpracovány. Soustřeďuje se na reakci obou zemí po rozhodnutí mezinárodní arbitráže z roku 2017, rozebírá v této souvislosti zejm. rozhodnutí Chorvatska odstoupit od arbitráže kvůli odposlechům, které dokládaly existence kontaktů mezi slovinským rozhodcem mezinárodního tribunálu a slovinskou vládou. Snaží se objasnit důvody pro oficiální postoje obou zemí a reakce na konečný verdikt. Celkově jde o relevantní téma jak s ohledem na fungování EU, tak také v perspektivě možného budoucího členství dalších zemí západního Balkánu, jejichž vzájemné vztahy jsou často zatíženy podobnými neřešenými hraničními problémy.

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce vychází především z dokumentů a sekundární literatury v angličtině. Bibliografie je logicky rozčleněna. Text je psán standardním jazykem, má logickou strukturu. Obrazové přílohy jsou užitečné a souvisejí s textem (chronologie, mapa). Je otázkou, zda bylo nutné připojit kopii celé dohody o arbitráži mezi Slovinskem a Chorvatskem z roku 2009, případně lze uvažovat i o tom, zda nemohl být několikastránkový rozhovor s JUDr. Balašem částečně integrován do vlastního textu práce. Nejedná se nicméně o zásadní otázky, navíc jde o přílohy nad rámec požadovaného stránkového rozsahu bakalářské práce, tj. nikoli na úkor vlastního textu. Autorka rozhodnutí zařadit celý rozhovor do práce jako samostatnou přílohu sama reflektuje a logicky zdůvodňuje. Na s. 13 najdeme formulaci „balkánská média“, konkrétně jde o média slovinská a chorvatská (jihoslovanská). Termín „balkánská“ nepředstavuje v tomto případě odpovídající zeměpisné označení. Koncept Balkánu je poměrně široký, Slovinci se spíše než k balkánské identitě hlásí ke Střední Evropě a jsou tam zařazováni také vnějšími pozorovateli, v případě vlastního chorvatského diskursu je to podobné.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Domnívám se, že v českém názvu bakalářské práce mohlo být s ohledem na přesnější geografické ukotvení explicitně uvedeno, že jde o spor v oblasti Piranského zálivu. V anglické verzi názvu to tak je („in the Bay of Piran“). Jedná se samozřejmě o drobnost, nicméně „vodní koridor“ bez bližšího určení by se mohl vztahovat i k nějakému dalšímu hraničnímu sporu, kterých mezi Slovinskem a Chorvatskem existuje více. Spíše ojediněle se vyskytují formulace, pro které by se daly najít přesnější ekvivalenty (např. na s. 18: dohoda z r. 2001 „známá jako Račan-Drnovšek Agreement“ - česky spíš „dohoda“ místo agreement; „přístup na mezinárodní vody“ místo „k mezinárodním vodám“, vyřešit spor „přes nezávislého arbitra“ - spíš „prostřednictvím nezávislého arbitra“ apod.).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově považuji bakalářskou práci J. Lipské za zdařilou, požadavky kladené na bakalářskou práci naplňuje. Pozitivně hodnotím skutečnost, že se soustředila na novější fázi vývoje hraničního sporu, aby k tématu přispěla (v rámci českého akademického prostředí) analýzou aktuálního vývoje, který dosud v této podobě zpracován nebyl. Práce poskytuje solidní přehled o sledované problematice, autorka nastiňuje také další možné směry vývoje a výzkumu svého tématu a zamýšlí se nad jeho širím významem. Ze zásadnějších témat z mého hlediska absentuje (alespoň stručná) diskuse o širším postjugoslávském kontextu sledovaného hraničního sporu, k němuž proto směřují mé následující otázky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Problematika teritoriálního sporu v oblasti Piranského zálivu mezi Slovinskem a Chorvatskem může být vnímána a lépe pochopena v kontextu nedořešených hraničních sporů v širším prostoru bývalé Jugoslávie. Které mezinárodní hranice mezi následnickými státy někdejší jugoslávské federace jsou v současnosti definitivně uznány oběma sousedními státy? A kde existují přetrvávající hraniční spory?
- 2) Dokážete krátce srovnat slovinsko-chorvatský spor v oblasti Piranského zálivu s územním sporem mezi Chorvatskem a Černou Horou v oblasti Kotorského zálivu (poloostrov Prevlaka)?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F): Doporučuji přijmout bakalářskou práci Jany Lipské k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou:
B (velmi dobře).

Datum:
9. 6. 2020

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.